

R I K S L Ö N N S N E M N D A S kjennelse av 3. april 1965
i sak nr. 2/1965

Statens velferdskontor for handelsflåten

på den ene side

Landsorganisasjonen i Norge og
Norsk Tjenestemannslag

på den annen side

i forbindelse med tariffrevisjonen i 1964.

Neiundas sammensetning:

Sorenskriver Kai Knudsen, formann

Arbeidsdirektør Reidar Danielsen

Professor Ole Myrvoll

Direktør Trygve Kleppe

Sekretær Odd Højdahl

Sekretær Erling Tollerud

Sekretær Thorvald Karlsen

De to siste er utpekt av partene i tvisten. Erling Tollerud stemmer på arbeidsgiversiden og Odd Højdahl på arbeidstakersiden.

Partene møtte for lønnsnemnda, gjorde rede for saken og nedla påstand i møte den 2. mars 1965.

Etter at saken var drøftet i flere møter avsa lønnsnemnda den 3. april 1965

K j e n n e l s e:

Den gjeldende overenskomst mellom Statens velferdskontor for handelsflåten på den ene side og LO og Norsk Tjenestemannslag på den annen side kom istand gjennom vedtakelse av Riksmeklingsmannens forslag av 24. mars 1962. Overenskomsten ble gjort ~~X~~gjeldende til 30. juni 1963 og videre et år om gangen hvis den ikke ble oppsagt med 3 måneders skriftlig varsel. Overenskomsten ble ikke sagt opp i 1963 fordi en ville vente med å forhandle om ny overenskomst til etter tariffrevisjonen med statens

tjenestemenn i 1964.

Overenskomsten ble sagt opp av Norsk Tjenestemannslag ved brev av 11. mars 1964.

Det ble holdt forhandlingsmøter mellom partene i dagene 24. juni, 26. november og 18. desember 1964. Enighet ble imidlertid ikke oppnådd.

Plassoppsigelse ble foretatt ved brev av 22. desember 1964 med oppsigelsesfrist til 31. januar 1965.

Riksmeklingsmannen innkalte partene til mekling den 15. januar 1965. Enighet ble heller ikke herunder oppnådd og Riksmeklingsmannen fant ikke grunnlag for å fremsette forslag.

Kommunal- og arbeidsministeren hadde møte med representanter for partene den 27. januar 1965. Det viste seg imidlertid ikke å være grunnlag for nye forhandlinger mellom partene eller andre muligheter for frivillig løsning.

Ved kongelig resolusjon av 28. januar 1965 er bestemt at tvisten skal avgjøres av Rikslønnsnemnda som tvungen lønnsnemnd.

Twisten omfatter ca. 50 personer ved de operative velferdskontorer, i det vesentlige velferdssekretærer, men også en del kontorpersonale ved de større stasjoner.

Norsk Tjenestemannslag har for lønnsnemnda opprettholdt de krav som ble fremmet overfor Statens velferdskontor for handelsflåten i brev av 4. juni 1964.

Kravene går ut på:

1. At det gis et generelt lønnstillegg i samsvar med det tillegg som er gitt ved lønnsoppgjøret for Statens tjenestemenn 1964.
2. Bostedstilleggene reguleres i samsvar med bostedstilleggene for Utenriksdepartementets tjenestemenn i utenlandsk tjeneste.

3. Det kreves innført hustrutillegg.
4. Et passende antall sekretærstillinger normeres som første- sekretær- og konsulentstillinger.
5. Gjennomføring av 45 timers uke.

Tjenestemannslaget har nedlagt påstand om at overenskomsten endres i samsvar med ovennevnte krav og at den blir gjort gjeldende fra 1. mai 1964 til 30. april 1966.

Norsk Tjenestemannslag har anført at kravet om at bostedstilleggene skal reguleres i samsvar med utetilleggene for utenriksdepartementets tjenestemenn i utenlandsk tjeneste også har vært fremmet ved tidligere tariffrevisjoner. Når kravet fremsettes på ny ved denne tariffrevisjon, er dette først og fremst begrunnet ut fra det prinsipielle syn at velferdssekretærene og kontorpersonalet ved velferdskontorene i utlandet bør ha det samme krav på kompensasjon for dyrere levekostnader i sin tjeneste i utlandet, som tjenestemenn i utenriksetaten. Formålet med bostedstilleggene er å sikre tjenestemennene den levestandard som de etter sin stilling og lønn har krav på under de skiftende prisforhold en har i utlandet.

Det er hevdet at det bostedstillegg som gjelder for utenriksetatens tjenestemenn er fastsatt under hensyn til de særlige kvalifikasjonskrav, plikter og arbeidsoppgaver som stilles til utenriksetatens tjenestemenn og at de samme forhold ikke gjelder velferdskontorenes folk. Til dette er å si at velferdssekretærene i stor utstrekning også har representasjonsplikter og arbeidsoppgaver som skulle tilsi at deres levevilkår langt på vei bør likestilles med tjenestemenn i utenriksetaten.

Forholdet er imidlertid at velferdssekretærene har dårligere vilkår enn f.eks. kontorpersonalet i utenriksetaten som ikke kan sies å ha de samme representasjonsplikter og arbeidsoppgaver.

Det er riktig at det ikke stilles de samme utdanningskrav til velferdssekretærene som til utenriksetatens tjenestemenn. En embetseksamen ville heller neppe kvalifisere i særlig grad til stillingen som velferdssekretær. Derimot stilles det store krav til spesielle menneskelige egenskaper for å fylle stillingen som velferdssekretær.

For øvrig vises til Tjenestemannslagets skriftlige innlegg.

Statens velferdskontor for handelsflåten har nedlagt påstand om at maksimal overtidsgodtgjørelse innenfor rammen av Statens Lønnsregulativ utbetales i tillegg til velferdsfunksjonærenes regulativlønn og at funksjonærene blir innrømmet et generelt lønnstillegg i samsvar med det tillegg som er gitt ved lønnsoppgjøret for Statens tjenestemenn i 1964.

Påstanden går ellers ut på at Horsk Tjenestemannslags øvrige krav ikke inötekommes.

Statens velferdskontor for handelsflåten har anført at i likhet med i år har Velferdsrådets forhandlere ved alle tidligere tariffoppgjør prinsipielt avslått kravet om jamføring mellom Velferdskontorets bostedstillegg og Utenriksdepartementets. Argumentasjonen har vært av ren prinsipiell karakter, idet det er pekt på at man ikke kan bygge på denne etats utelønninger, blant annet fordi det er vesensforskjell i de kvalitative krav som stilles. Ved fastsettelsen av lønningene i sin alminnelighet, må det være et hovedprinsipp at man går ut fra de kvalitative krav som det er naturlig å stille til arbeidstakeren. Det er kvalitetskravene som må danne grunnlaget for de krav arbeidsgiveren kan stille til arbeidstakerens ytelse. Det foreligger i denne henseende et meget sviktende sammenligningsgrunnlag. Hvert år er det et meget lite antall aspiranter som opptas i Utenriksdepartementets tjeneste. Som søkere til disse aspirantstillinger melder det seg utelukkende folk med de aller beste embetseksamener eller med annet høyere kvalifisert utdanningsnivå. De aller fleste av de som blir opptatt har ved siden av slik utdanning gjennomgått forskjellige kurser, og de har som regel verdifull praksis på forskjellige felter allerede før de kommer inn i utenrikstjenesten.

Ved fastsettelsen av bostedstilleggene til utenriksetatens tjenestemenn er det dessuten tatt hensyn til de særlige arbeidsoppgaver og plikter som tilligger disse og som ikke kan gjøres gjeldende for velferdskontorenes funksjonærer.

Velferdskontoret har videre pekt på at andre statlige tjenestemenn, så som Helsedirektoratets folk, har lavere bostedstillegg enn det som gjelder i utenriksetaten.

Dessuten finnes det andre organisasjoner som arbeider med sjømannssaker, og som det med hensyn til saksonråde er mer nærliggende å trekke sammenligning med. Det gjelder Den norske Sjømannsnisjons funksjonærer og Norsk Sjømannsforbunds folk i havnebyene. Sjømannsprestene har som velferdssekretærene en grunnlønn i overensstemmelse med statsregulativets satser og dessuten et utetillegg som imidlertid økonomisk gir et lavere lønnsnivå enn gjeldende for velferdstjenesten. Sjømannsforbundets funksjonærer i utlandet har stort sett lønninger som ligger på samme nivå og til dels under de tilsvarende lønninger for velferdssekretærene.

Velferdskontoret har heller ikke kunnet imøtekomme kravet om hustrutillegg idet begrunnelsen for det tillegg utenriksetatens folk er tilstått ikke kan påberopes til støtte for et liknende tillegg til velferdssekretærene. Det avgjørende grunnlag for lønsfastsettelsen må være at man kommer fram til et lønnsnivå som ikke stiller velferdstjenestens funksjonærer dårligere enn når det gjelder tilsvarende stillinger i Norge. Dette formål er i det vesentlige oppnådd under de nåværende lønnsforhold.

En tariffesting av arbeidstiden kan ikke ansees som naturlig hensett til de oppgaver velferdssekretærene skal skjømte. Velferdssekretærene administrerer selv sin arbeidstid. Da den må avpasses etter de foreliggende behov for innsats i tilknytning til skipsanløp o.s.v. vil den naturlig nok være meget uregelmessig.

Da man imidlertid har gått ut fra at arbeidsinnsatsen er betydelig, har Velferdskontoret fremsatt tilbud om å innregulere i lønnen den maksimale overtidsgodtgjørelse som hjemmefunksjo-

nærene, innenfor rammen av statens lønnsregulativ, kan oppbære.

Uavhengig av den begrunnelse som ovenfor er gitt, må en midlertid legge vekt på de forhold som ligger til grunn for finansieringen.

Hovedgrunnlaget for driften er basert på den såkalte velferdsavgift som er fastsatt ved lov av 13. desember 1946, og som ved senere endringer pålegger en avgift, fordelt på sjöfolkene, rederne og Staten med henholdsvis kr. 1,- kr.1,- og kr. 2,- pr. avgiftspliktig arbeidstaker ombord i norske skip. I tillegg kommer en andel av 30% av den skatt som utenlandske sjöfolk betaler til Norge.

En regulering av bostedstilleggene inklusive hustrutillegg i overensstemmelse med Tjenestemannslaget's påstand vil bety en samlet belastning som går utover den økonomiske ramme for virksomheten.

For övrig vises til Velferdskontorets skriftlige innlegg.

Lönnsnemnda skal bemerke:

Den hittil gjeldende overenskomst ble opprettet etter Riksmeklingsmannens forslag av 24. mars 1962. Den omfatter personalet ved velferdskontorene i utlandet og de operative kontorer i Norge. Den gjelder for velferdssekretærer, som lønnes som sekretær I og II i statens lønnsregulativ normert i forholdet 2 : 1, og assistenter som lønnes som i staten. De som er stasjonert i utlandet har bostedstillegg og 4 ukers ferie. Velferdssekretærene i Norge får utbetalt den maksimale overtidsgodtgjørelse for statstjenestemenn, mens de i utlandet ikke har overtidbetaling.

Tjenestemannslaget reiste ved denne tariffrevisjon krav om et generellt lønnstillegg i samsvar med lønnsoppgjøret for statens tjenestemenn i 1964. Ved forhandlinger 26. november 1964 ble partene enige om dette, med utbetaling fra 1. mai 1964.

Dette var det eneste krav som var reist for personalet ved de operative kontorer i Norge, og for disse tjenestemenns vedkommende er innholdet av den nye overenskomst dermed klar.

For velferdssekretærene i utlandet ble det reist krav om annet system for bostedstillegg, hustrutillegg, normering av noen førstesekretærstillinger og 45 timers uke. Under behandlingen i lønnsnemnda er det opplyst at endring av bostedstillegg også gjelder kontorpersonalet.

Det vesentligste spørsmål er kravet om innføring av bostedstillegg svarende til attasje-grunnet i utenriksetaten, for kontordamene tilsvarende, og innføring av hustrutillegg i et visst prosentforhold til UD's.

Ved avgjørelsen har lønnsnemnda delt seg i to fraksjoner. Flertallet, som består av Kai Knudsen, Reidar Danielsen, Ole Myrvoll, Erling Tollerud og med tilslutning av Trygve Kleppe, vil som begrunnelse for sitt standpunkt bemerke:

Formålet med bostedstilleggene er at tjenestemennene ute skal få den levestandard som de etter sin stilling og lønn har rimelig krav på å opprettholde under de varierende forhold. Størrelsen av tilleggene for de forskjellige steder er fastsatt ved tariffrevisjonene, siste gang i 1962, men Velferdskontoret har i stor utstrekning gitt tilskudd ut over dette under hensyn til de lokale forhold i form av husleieinnskudd eller subsidier til husleie og innkjöp av møbler. Ved denne tariffrevisjon finner Velferdskontoret at bostedstillegget må oppreguleres enkelte steder.

Det finnes intet materiale som gir grunnlag for en eksakt innbyrdes vurdering av de ulike forhold som bestemmer levekostnad og livsförsel for velferdssekretærene. Bostedstilleggene har vært fastsatt skjönsmessig og basert på partenes personlige kjennskap, og tilgjengelige opplysninger bl.a. fra UD's bostedsordning. Etter de opplysninger som foreligger har flertallet ingen grunn til å tvile på at man har sökt å nå fram til så rimelige vilkår som det har vært mulig.

Ved tariffoppgjøret i 1964 fikk de offentlige tjenestemenn et lønnsoppgjør som ga kompensasjon for prisstigningen i Norge siden forrige tariffrevisjon i 1962 og andel i den alminnelige velstandsøkning. Lønnsforbedringer ut over dette er bare innrømmet i form av justeringer innen en ramme av 0,4 - 0,5 pst. av lønnsbudsjettene. I år blir det gitt ytterligere kompensasjon for prisstigning.

Velferdskontoret har for velferdssekretærene ute foreslått at det gis dem den maksimale overtidsgodtgjørelse etter lønnsregulativet, i likhet med det som gjelder for sekretærene hjemme. Flertallet mener at dette er en vel begrunnet forbedring når hensyn tas til den lange og ubestemte arbeidstid som følger med disse stillinger. Generellt sett får sekretærene ute derved et lønnsoppgjør som ligger på høyde med det tilsvarende stillinger har oppnådd her hjemme. Det foreligger ikke opplysninger som gir grunnlag for å gå utenfor det tilbud som foreligger.

En overgang til det system for bosteds- og hustrut tillegg som gjelder i utenriktjenesten, finner flertallet ikke begrunnet ved denne revisjon. Det vises bl.a. til at UD's ordning bygger på forhold og hensyn som ikke er tilsvarende for velferdssekretærene, at UD ikke har stasjoner på alle steder hvor det er velferdskontorer, at velferdssekretærene på flere steder har høyere tillegg enn UD's satser ville betinge, og endelig til at UD's ordning er under komiteutredning med sikte på en grunnleggende omlegning. Det er derfor ikke naturlig ved denne revisjon å gå nærmere inn på dette spørsmål.

Odd Højdahl med tilslutning av Thv. Karlsen anfører:

Under forhandlingene og meklingen og ved behandlingen i lønnsnemnda, har det vist seg meget vanskelig å vurdere leviekostnadene ved de forskjellige velferdsstasjoner. De nåværende tillegg er fastsatt ved en rent skjønnsmessig vurdering, uten noe fast system. Det er framkommet tildels sterk kritikk over de innbyrdes variasjoner det er i forhold til UD's regulativ.

Mindretallet mener at UD har de beste forutsetninger for å vurdere leviekostnadene på de ulike steder og man mener derfor

velferdskontorenes bostedstillegg burde legges opp i samsvar med UD's system.

Under henvisning til dette mener mindretallet at nemnda i større utstrekning burde tatt hensyn til N.T.L.'s påstand.

Ikrafttreden.

Et flertall som består av formannen, Danielsen, Myrvoll og Højdahl med tilslutning av Karlsen finner at de endrede bostedstillegg og overtidsgodtgjørelsen må tre ikraft fra 1. juli 1964.

Tollerud med tilslutning av Kleppe mener at ikrafttredelsen av de endrede bostedstillegg og overtidsgodtgjørelsen burde vært satt til 3. april 1965, dagen for kjennelsens avsigelse.

For øvrig vises til kjennelsens slutning.

S L U T N I N G

Overenskomsten mellom Statens Velferdskontor for Handelsflåten på den ene siden og LO og Norsk Tjenestemannslag på den annen side om lønns- og arbeidsvilkår for personalet ved velferdskontorene i utlandet og de operative kontorer i Norge prolongeres til 30. april 1966 med følgende endringer:

Punkt B lønnsbestemmelser.

§ 2 Bostedstillegg skal lyde for sekretærer:

<u>Sted:</u>	<u>Sekretærer:</u>
ABADAN	Kr. 21.000,-
AMSTERDAM	" 11.000,-
ANJAY BAY	" 35.000,-
ANTWERPEN	" 11.250,-
BALTIMORE	" 20.000,-
BANDAR MASHUR	" 21.000,-

<u>Sted:</u>	<u>Sekretærer:</u>
CALCUTTA	kr. 17.000,-
CHICAGO	" 20.000,-
GENOVA	" 14.500,-
HAMBURG	" 11.500,-
KUWAIT	" 30.000,-
LAGOS	" 32.000,-
LIVERPOOL	" 9.000,-
LONDON	" 10.000,-
MANILA	" 25.000,-
MILFORD HAVEN	" 9.000,-
NEW ORLEANS	" 20.000,-
NEW YORK	" 21.000,-
NORFOLK	" 20.000,-
PALERMO	" 14.500,-
PORT SAID	" 12.800,-
PUNTA CARDON	" 35.000,-
ROTTERDAM	" 11.000,-
SAN FERNANDO	" 30.000,-
SAN PEDRO	" 20.000,-
SINGAPORE	" 21.000,-
YOKOHAMA	" 35.000,-

Protokolltilførsel 1.

Velferdsassistent Jansens bostedstillegg skal fra 1. juli 1964 være kr. 9.600,00.

Protokolltilførsel 4.

Velferdssekretærer ved velferdskontorer i utlandet skal ha samme overtidsgodtgjørelse som velferdssekretærene ved de operative kontorer i Norge.

De endrede bostedstillegg og overtidsgodtgjørelsen gjøres gjeldende fra 1. juli 1964.

Kai Knudsen (sign.)

E. Tollerud (sign.) Trygve Kleppe (sign.) Ole Myrvoll (sign.)

O. Højdahl (sign.) Reidar Danielsen (sign.) Thv. Karlsen.
(sign.)